

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ В ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

¹БАЛАНЮК Ю., ²СКОПА О.

1 – студент, кафедра Інформаційних систем в економіці,
Одеський національний економічний університет, м. Одеса
2 – здобувач, Одеський регіональний інститут державного управління

АНОТАЦІЇ

Баланюк Ю., Скопа О. Інформаційні системи в державному управлінні. *Приведено аспекти та роль інформаційних систем, які можуть бути використані у державному управлінні.*

Ключові слова: інформаційні системи, державне управління, дані, обробка даних, аналіз даних

Баланюк Ю., Скопа А. Информационные системы в государственном управлении. *Приведены аспекты и роль информационных систем, которые могут быть использованы в государственном управлении.*

Ключевые слова: информационные системы, государственное управление, данные, обработка данных, анализ данных

Balanjuk Ju., Skopa O. Information systems in public administration. *Given aspects and the role of information systems that can be used in public administration.*

Keywords: information systems, public administration, data processing, data analysis

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Баланюк, Ю. Інформаційні системи в державному управлінні [Текст] / Ю. Баланюк, О. Скопа // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави : Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 73-79.

Загальновідомо, що залізниці були новим засобом сполучення в індустріальну епоху. У інформаційну еру роль базової інфраструктури відіграє мережа Internet. Сьогодні Internet помітно впливає на всі нові і старі економічні структури, допомагаючи підприємствам промисловості та сфери послуг знижувати матеріальні витрати, по-новому будувати взаємини з партнерами, виходити на нові ринки збуту і створювати додаткові джерела доходу. Державні служби також повинні йти в ногу з процесом переходу від індустріального століття до століття інформаційного.

У багатьох випадках саме державним органам належить очолити перехід до нової інформаційної ери. Організації державного сектора повинні будуть видозмінити свої взаємини з громадянами, приватними компаніями, іншими державними установами і зі своїми службовцями. Саме розвиток інформаційного суспільства підштовхує багато організацій до прийняття концепції «електронного уряду».

Три перспективи автоматизації державних служб

Перспективи для громадян

Громадянам потрібен зручний, миттєвий доступ до державних служб 24 години на добу і 7 днів на тиждень. Послуги державних служб громадянам необхідно отримувати вдома, на роботі або в будь-якому іншому місці. При цьому не повинно бути ніяких обмежень на типи пристроїв, які будуть використані для отримання доступу до державних послуг – персональний комп'ютер, WebTV, мобільний телефон або будь-який інший портативний пристрій.

Громадян не цікавить, яка конкретно група чиновників або яка офіційна особа відповідають за ту чи іншу державну програму або вид послуг для населення. Завдяки єдиній точці доступу громадяни можуть більш активно брати участь у місцевому суспільному житті і демократичних процесах, оскільки можуть взаємодіяти з державними службами і отримувати доступ до публічної інформації, офіційних документів, а також до протоколів адміністративних органів.

Перспективи для бізнесу

Взаємодія з державними органами по Internet ще більше підвищує конкурентоспроможність приватних компаній і дозволяє спростити різні офіційні процедури, зменшити кількість канцелярської тяганини. Це досягається завдяки подачі документів в електронному вигляді, а також завдяки можливості заплатити податки або представити статистичні звіти по Internet.

Надання інтегрованих послуг через єдиний канал дає можливість приватним компаніям і державним органам співпрацювати між собою. У США та інших країнах державні органи, завдяки використанню Internet, економлять значні фінансові кошти. Більш того, в США найважливіші проекти по автоматизації державних служб фінансуються в рамках програми «Партнерство між державою і приватним сектором» (Public Private Partnerships), в якій послуги, а також прибутки і втрати діляться між сторонами.

Перспективи для державних служб

Перебудова характеру взаємовідносин з громадянами вимагає надання послуг за новими технологіями, без тривалих затримок і складних процедур. Організації, орієнтовані на споживачів, досягають більш значних успіхів, як у здійсненні своїх функцій, так і в роботі з населенням. Такі організації здатні надати громадянам більш легкий доступ до послуг, збільшити обсяг надаваних послуг і знизити витрати часу службовців на діяльність, не пов'язану з клієнтами.

Організації, орієнтовані на потреби громадян, об'єднують в єдину цілу систему управління взаємовідносинами з клієнтами (Customer Relationship Management, CRM), документообіг та Internet – технологію, яка перетворює державних службовців в працівників, «керуючих знаннями». Співробітники повинні вміти використовувати програмні засоби управління справами (case management tools), розбиратися в будь-якій ситуації і знати відповідні закони та норми. Вони повинні бути в змозі впоратися з такою ситуацією і прийняти відповідні рішення. Таким працівникам необхідно вміти працювати в колективі і вільно переходити від одного документа (або бази даних) до іншого на самих різних платформах.

Особливості «електронного уряду»

«Електронний уряд» – у самому повному розумінні цього слова, – це та інфраструктура, яку сьогодні створюють державні органи, щоб змінити способи виконання своїх завдань. Раніше IT-інфраструктура державного сектора створювалася для внутрішнього використання в окремих департаментах і установах. Тепер державні служби можуть дати більш широким верствам населення доступ до своєї інфраструктури, з тим, щоб головні цінності електронного століття – «швидше, краще, дешевше, доступніше» – були застосовні і до державних послуг.

Перехід до «електронного уряду» починається з використання Internet різними державними організаціями. Надалі ці організації переходять до надання всеосяжної динамічної інформації з можливостями пошуку по базах даних і службою відповідей на повідомлення по електронній пошті. Наступним кроком стає можливість надання фінансових і юридичних послуг, щоб громадяни і приватні фірми могли купувати ліцензії та дозволи, подавати податкові декларації, платити штрафи і звертатися з проханнями про соціальні пільги. Потім організації зможуть розвивати взаємне співробітництво з впровадження порталів, що дозволяють громадянам переходити від однієї служби до іншої без необхідності знову засвідчувати свою особу. Завдяки такій співпраці, державні бази даних можуть стати інтерактивними і взаємодіяти один з одним. Інформація та послуги можуть бути тематично згруповані за життєвими ситуацій або по конкретних областях і в такому вигляді представлені громадянам.

Система державних служб

Яким би не була установа чи організація, перебуває вона на державному, регіональному або місцевому рівні, дуже важливо, щоб IT-рішення на базі інфраструктури «електронного уряду» були доступні для всіх громадян.

Каналами надання послуг для населення в Internet можуть бути державний веб-вузол, електронний магазин або громадські портали. Держава зацікавлена в тому, щоб надати своїм громадянам максимальне число таких каналів, а громадські портали можуть залучити за день стільки людей, скільки державний веб-вузол – за місяць і більше.

Так, наприклад, в США і 28 інших країнах за допомогою порталу

MSN (www.msn.com) корпорація Microsoft підтримує зв'язок громадян з державою, дозволяючи їм зареєструватися для голосування, коли вони змінюють місце проживання. На порталі bCentral (www.bcentral.com) корпорація пропонує один з найбільш вдалих Internet - форумів для приватних фірм.

Розробка ефективної мережі надання державних послуг з Internet вимагає технічної інтеграції між громадським порталом, який взаємодіє з клієнтом, провайдером послуг і державною установою, які виступають в ролі серверного додатку.

Продукти Microsoft для державного сектора

Компанія Microsoft приділяє серйозну увагу співпраці з державними установами: *державний сектор є одним з чотирьох головних ринків збуту для корпорації*. Крім того, Microsoft підтримує державні організації, надаючи консультації за допомогою консалтингової служби Microsoft (Microsoft Consulting Services, MCS), допомагаючи організаціям приймати стратегічні рішення з питань використання інформаційних технологій.

Партнери Microsoft і провайдери рішень розробили широке коло додатків, які можуть використовуватися державними службами для надання важливих послуг громадянам і приватним компаніям. У сфері управління і фінансів – це кошти для електронних поставок, заповнення податкових декларацій та видачі дозволів. В області роботи з населенням – це програми для пошуку роботи, інтегровані програми управління справами і надання послуг. В охороні здоров'я це телемедицина, телерадіології та розгляд страхових позовів. Органи правопорядку можуть проводити реєстрацію зброї, публікувати списки перебувають у розшуку осіб та статистику злочинності.

Цивільні та кримінальні суди можуть зберігати в електронному вигляді судові документи, виробляти пред'явлення звинувачення по відео і визначати справедливість стягування штрафів. Державна автоінспекція виграє від реєстрації транспортних засобів і водійських прав, а також від використання інтелектуальних систем стеження за рухом.

Microsoft.NET для державного сектора

Платформа Microsoft.NET допомагає здійснити перехід до розподіленої роботи із застосуванням комп'ютерів, виводячи Internet далеко за межі сьогоденних односторонніх операцій і роблячи його середовищем інтерактивної взаємодії. Microsoft.NET змінює спосіб розробки програмних додатків і дозволяє створювати абсолютно нові види послуг. Це нове покоління програмного забезпечення передбачає координований зв'язок з потужним управлінням інформацією та програмними засобами. Такі програмні засоби будуть здійснювати перехід від локальних послуг до послуг на основі Internet, розширюючи поняття Internet та операційних систем, так що сам Internet стає базою для нової операційної системи.

Відсутність єдиної для всіх Web-послуг процедури посвідчення осо-

бистості не дозволяє додаткам обмінюватися значущою інформацією про користувачів і їх персональних уподобаннях. Для вирішення цієї проблеми Microsoft розробляє набір «цеглинок» – послуг, відомих під назвою «Основні служби.NET» (.NET Foundation Services), таких як, наприклад, посвідчення особи, повідомлення, пошук і схематизоване зберігання даних. Наявність в Internet таких послуг дозволяє розробникам скористатися ними і зосередитися на тих областях, де можна привнести в свої додатки максимум корисних можливостей.

Серед електронних державних служб в США швидше за всіх, ймовірно, розвиваються електронні поставки. Завдяки «Основним службам.NET», підрядникам не потрібно відвідувати Web-вузол кожного муніципалітету, регіонального державного органу або федерального відомства, щоб дізнатися, які пропозиції підрядів є і де їх знайти. Замість цього вони можуть вийти в Internet і здійснити пошук необхідних їм заявок по всіх організаціях і державним установам усіх рівнів.

Інфраструктура автоматизації державних служб (Electronic Government Framework, EGF)

Ініціатива «Інфраструктура автоматизації державних служб» дозволяє різномірним системам і додаткам ефективно взаємодіяти, даючи державним організаціям можливість досягти мети автоматизації – інтегрування послуг. Це відкрита ініціатива, в якій державний сектор та IT-індустрія працюють спільно над розробкою специфікацій, необхідних для інтеграції та спрощення обраних ділових завдань.

Портал державних служб (Government Portal)

«Портал державних служб» передбачає створення компонента архітектури «електронного уряду», який вийде далеко за межі простого інформаційного веб-вузла і представлятиме собою цілу Мережу державних служб (Government Service Network). У рамках такого порталу державні організації виглядають як інтегроване єдине ціле, а не як набір контор і відомств. В єдиному місці громадяни отримують доступ до простих у використанні і персоналізованих послуг, операцій, інформації, опитуваннями громадської думки та систем електронного голосування. Це також відкриває нові можливості для навчання за Internet протягом усього життя для кожного громадянина країни.

Інформаційні співтовариства (Digital Communities)

Ініціатива «Інформаційні співтовариства» використовує міць Internet для того, щоб сприяти визнанню концепції «електронного уряду» на місцевому рівні, включаючи надання підтримки місцевому бізнесу в переході до електронної комерції. В рамках даної ініціативи місцевим компаніям надаються можливості використання веб-хостингу і реклами в Internet. Вони також отримують доступ до інтегрованих державних послуг, місцевим консультаціям і здаються в оренду додаткам, наприклад, до засобів підвищення продуктивності і фінансовим інструментам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Petrov, A. Analiza stanu bezpieczeństwa ekonomicznego w sferze nowoczesnej ekonomii i biznesu [Текст] / Anton Petrov, Mikołaj Karpiński, Nadiya Kazakova // Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Finansów i Prawa. — 2013. — № 4. — С. 27-38.
2. Аль-Джамалі, А.-М. Сфери застосування інформаційних технологій [Текст] / А.-М. Аль-Джамалі, О. Мацків // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави : Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 49-53.
3. Атанасов, М. Вплив інформаційних технологій на розвиток підприємства. [Текст] / М. Атанасов, О. Йона // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави : Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 54-61.
4. Бандура, О. Інформаційні системи на виробництві [Текст] / О. Бандура, А. Вакула // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави : Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 62-66.
5. Корольов, М. В. Проблематика дослідження питань інформаційної безпеки у державному управлінні [Текст] // М. В. Корольов, О. О. Скопа / Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. — Луганськ : СХУ ім. В. Даля. — 2013. — №15(204). — Ч. 1. — С. 88-93.
6. Орлик, О. В. Економічна безпека господарюючих суб'єктів муніципального утворення [Текст] / О. В. Орлик // Удосконалення принципів та методів інформаційного забезпечення, інформаційної та фінансово-економічної безпеки підприємств та організацій сфери економіки, бізнесу та фінансів : звіт про НДР. — Одеса : ОНЕУ, 2013. — С. 87-97.
7. Орлик, О. В. Економічна безпека підприємства: властивості, стратегія та методи забезпечення [Текст] / О. В. Орлик // Економічна безпека в умовах глобалізації світової економіки : [колективна монографія у 2 т.]. — Дніпропетровськ : «ФОРМ Дробязко С.І.», 2014. — Т. 2. — С. 176-182.
8. Орлик, О. В. Інформаційні системи в сфері управління організацією [Текст] / О. В. Орлик // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2002. — № 12. — С. 188-191.
9. Орлик, О. В. Інформаційні системи як стратегічний засіб розвитку фірми [Текст] / О. В. Орлик, О. Г. Єсіна // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2001. — № 10. — С. 386-390.
10. Орлик, О. В. Методи управління фінансово-економічною безпекою [Текст] / О. В. Орлик // Сборник научных трудов SWorld. — 2014. — Т. 28. — №. 1. — С. 37-41.
11. Орлик, О. В. Напрямки формування надійної системи економічної безпеки суб'єктів господарювання [Текст] / О. В. Орлик // Соціально-економічні аспекти розвитку економіки та управління : міжнар. наук.-практ. конф., 16-17 січня 2014 р. : матер. конф. — Дніпропетровськ : «ФОРМ Дробязко С.І.». — С. 306-309.

12. Орлик, О. В. Сучасні інформаційні технології в системі управління підприємством [Текст] / О. В. Орлик, О. Г. Єсіна // Вісник соціально-економічних досліджень. — 2002. — № 11. — С. 293-296.
13. Орлик, О. В. Фінансово-економічна безпека підприємства та підходи до її забезпечення [Електронний ресурс] / О. В. Орлик // Інформаційна та економічна безпека : міжнар. наук.-практ. конф., 2014 р. : матер. конф. — Х. : ХІБС УБС НБУ. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). — Систем. вимоги: Pentium ; 512 Mb RAM ; Windows XP, 7, 8 ; Adobe Acrobat Reader 5.0-10.0. — Назва з екрану.
14. Скопа, А. А. Вопросы надежности и риска использования электронной почты [Текст] // II звітна наук.-практ. конф. проф.-викл. складу та студентства Міжнар. гуманіт. ун-ту, 12 квітня 2007 р. : матеріали конф. — Одеса : Міжнар. гуманіт. ун-т, 2007. — С.109-112.
15. Скопа, А. А. Принципиальная задача анализа и синтеза стохастической модели отказов обслуживания в сетях новых поколений на уровне опорной коммутации и уровне доступа к среде передачи [Текст] // А. А. Скопа, В. А. Гринь / Інформаційна безпека. — Луганськ : СНУ ім. В.Даля. — 2010. — №1(3). — С.131-137.
16. Скопа, О. О. Передумови створення регіональної інтелектуальної мережі управління спеціальними функціями [Текст] // Сучасні інформаційні технології ефективного управління бізнесом : IV Міжнар. наук.-практ. конф., 15-16 лютого 2013 р. : матеріали конф. — Донецьк : ДонДУУ, 2013. — С. 198-203.
17. Скопа, О. О. Питання управління владними структурами на основі комп'ютерних технологій [Текст] // Сучасні інформаційні технології в повсякденній діяльності та підготовці юристів : II молод. наук. конф., 31 березня 2006 р. : матеріали конф. — Одеса : ОНЮА, 2006. — С.51-53.
18. Скопа, О. О. Питання управління владними структурами на основі комп'ютерних технологій [Текст] // Сучасні інформаційні технології в повсякденній діяльності та підготовці юристів : II молод. наук. конф., 31 березня 2006 р. : матеріали конф. — Одеса : ОНЮА, 2006. — С.51-53.
19. Скопа, О. О. Передумови створення регіональної інтелектуальної мережі управління спеціальними функціями [Текст] // О. О. Скопа, М. В. Корольов / Інформаційна безпека. — Луганськ : СНУ ім. В. Даля. — 2013. — №2(10). — С. 162-166.
20. Удосконалення принципів та методів інформаційного забезпечення, інформаційної та фінансово-економічної безпеки підприємств та організацій сфери економіки, бізнесу та фінансів: звіт про НДР: (проміжний) / О. О. Скопа, Н. Ф. Казакова, О. В. Орлик, Ю. В. Щербина, А. О. Петров, С. Л. Волков, О. І. Мацків, О. Г. Єсіна, А. Ю. Вакула, О. О. Фразе-Фразенко, А. В. Мінін, О. О. Йона, Є. В. Вавілов, К. Б. Айвазова // Одеський національний економічний університет; кер. О. О. Скопа. — Одеса, 2013. — 236 с. — № 0112U007713.
21. Янгьоз, О. Інформаційні системи в статистиці [Текст] / О. Янгьоз, О. Єсіна // Гармонізація суспільства – новітній напрямок розвитку держави : Всеукр. наук. конф. аспірантів та молодих вчених, 25 березня 2014 р. : матер. конф. — Одеса, ОНЕУ. — С. 67-72.